

Statistička prezentacija analiza izbora za Savet REM-a

<i>Ovlašćeni predlagači u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima</i>	<i>Broj predlagača</i>	<i>Broj nominovanih kandidata</i>	<i>Broj predlagača koji ne zadovoljavaj u zakonske kriterijume</i>	<i>Broj kandidata koji ne zadovoljavaju zakonske kriterijume</i>	<i>Proceduralne nepravilnosti ili politički pritisci na predlagače (DA/NE)</i>
<u>I Nezavisne institucije</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>0</u>	<u>2</u>	<u>DA</u>
<u>II Akreditovani univerziteti</u>	<u>6</u>	<u>6</u>	<u>1</u>	<u>3</u>	<u>DA</u>
<u>III Udruženja elektr. medija</u>	<u>7</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>DA</u>
<u>IV Udruženja novinara</u>	<u>7</u>	<u>4</u>	<u>6</u>	<u>2</u>	<u>DA</u>
<u>V Filmska i muzička industrija</u>	<u>9</u>	<u>5</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>DA</u>
<u>VI Organizacije - sloboda izražavanja</u>	<u>22</u>	<u>2</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>DA</u>
<u>VII Organizacije - zaštita dece</u>	<u>60</u>	<u>4</u>	<u>21</u>	<u>2</u>	<u>DA</u>
<u>VIII Nacionalni saveti</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>DA</u>
<u>IX Crkve i verske zajednice</u>	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>0</u>	<u>2</u>	<u>DA</u>
Total	121	34	32	17	Sažetak

Član Saveta može biti samo lice koje ima ugled u javnosti, koje se svojim radom i aktivnostima zalagalo za slobodu izražavanja, slobodan protok informacija, ostvarivanje ljudskih prava, razvoj civilnog društva, unapređenje demokratije, poštovanje ustavnosti i zakonitosti.

Zakon o elektronskim medijima, član 10

Analiza procesa izbora za Savet Regulatornog tela za elektronske medije (REM)

Ažurirano: 30. aprila 2025. godine

Autori: Maja Stojanović i istraživački tim Građanskih inicijativa

Sažetak analize o procesu izbora Saveta REM-a	7
Preporuke	9
Trenutni pregled faza procesa izbora Saveta REM-a	10
Analiza po grupama predlagača	11
I Grupa predlagača: Nezavisne institucije	11
Sažetak	11
1. Grupa predlagača	12
2. Lista predlagača	12
3. Lista kandidata	13
4. Problemi i izazovi	13
Nelegalnost predlagača	13
Nelegalnost kandidata	13
Proceduralne nepravilnosti	13
5. Prednosti nominacija	14
II Grupa predlagača: Akreditovani univerziteti u Republici Srbiji	14
Sažetak	14
1. Grupa predlagača	15
2. Lista predlagača	15
3. Lista kandidata	15
4. Problemi i izazovi	15
Nelegalnost predlagača	15
Nelegalnost kandidata	16
Proceduralne nepravilnosti	16
5. Snage nominacija	17
III Grupa predlagača: Udruženja izdavača elektronskih medija u Republici Srbiji	17
Sažetak	17
1. Specifičnosti grupe predlagača	17
2. Lista predlagača	18
3. Lista kandidata	18
4. Problemi i izazovi	18
Nelegalnost predlagača	18
Nelegalnost kandidata	19
Proceduralne nepravilnosti	19
5. Snage nominacija	19
IV Grupa predlagača: Udruženja novinara	20
Sažetak	20
1. Grupa predlagača	20
2. Lista predlagača	21
3. Lista kandidata	21

4. Problemi i izazovi	22
Nelegalnost predlagača	22
Nelegalnost kandidata	22
Proceduralne nepravilnosti	22
5. Snage nominacija	22
V Grupa predlagača: Udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja kompozitora	23
Sažetak	23
1. Grupa predlagača	24
2. Lista predlagača	24
3. Lista kandidata	24
4. Problemi i izazovi	25
Nelegalnost predlagača	25
Nelegalnost kandidata	25
Proceduralne nepravilnosti	26
5. Prednosti nominacija	26
VI Grupa predlagača: Udruženja građana koja se bave slobodom informisanja	27
Sažetak	27
1. Grupa predlagača	27
2. Lista predlagača	28
3. Lista kandidata	29
4. Problemi i izazovi	29
Nelegalnost kandidata	29
Nelegalnost predlagača	29
Proceduralne nepravilnosti	29
5. Snage nominacija	29
VII Grupa predlagača: Udruženja građana koja se bave pravima deteta	30
Sažetak	30
1. Grupa predlagača	30
2. Lista predlagača	31
3. Lista kandidata	34
4. Problemi i izazovi	35
Nelegalnost predlagača	35
Nelegalnost kandidata	35
Proceduralne nepravilnosti	36
5. Snage nominacija	36
VIII Grupa predlagača: Nacionalni saveti nacionalnih manjina	37
Sažetak	37
1. Grupa predlagača	37

2. Lista predlagača	38
3. Lista kandidata	38
4. Problemi i izazovi	38
Nelegalnost predlagača	38
Nelegalnost kandidata	38
Proceduralne nepravilnosti	39
5. Snage nominacija	39
IX Grupa predlagača: Crkve i verske zajednice	40
Sažetak	40
1. Grupa predlagača	40
2. Lista predlagača	41
3. Lista kandidata	41
4. Problemi i izazovi	41
Nelegalnost predlagača	41
Nelegalnost kandidata	41
Proceduralne nepravilnosti	42
5. Snage nominacija	42

Sažetak analize o procesu izbora Saveta REM-a

Proces izbora Saveta REM-a ozbiljno je ugrožen zbog široko rasprostranjenih proceduralnih problema i pitanja vezanih za ispunjavanje uslova i kandidata i predlagača. Iako pojedine oblasti pokazuju poštovanje pravnih standarda, sistemske nepravilnosti u većini grupa ukazuju na nedostatak političke volje za izbor nezavisnog Saveta REM-a. Važno je naglasiti da je na samom početku procesa izbora, donet i novi Statut REM-a, koji sadrži duboko problematične odredbe kojima se poslovnom tajnom proglašava skoro celokupan rad ove institucije.

Proces izbora Saveta REM-a dostigao je kritičnu fazu zaključno sa 14. januarom 2024. godine. Odbor za kulturu i informisanje završio je svoju sednicu 30. decembra, ne rešivši nijedan problem; predlozi za rešavanje sukoba interesa, neispunjavanja uslova kandidata i proceduralnih propusta odbijeni su tokom glasanja od strane vladajućih stranaka. Primedbe predlagača i predlozi poslanika opozicije takođe su odbačeni, ostavljajući sve probleme nerešenim. Sastanci sa predlagačima i intervjui sa kandidatima tek treba da se održe, dok je završna sednica parlamenta za izbor članova Saveta nezvanično predviđena za kraj januara. Hitno je potrebno preduzeti mere za usvajanje preporuka i obezbeđivanje poštovanja zakona kako bi se sačuvala integritet i nezavisnost Saveta REM-a, kao temelja za regulaciju medija, informisanje građana i odgovornost institucija.

Legitimitet kandidata i predlagača:

- Od 34 kandidata, 17 ne ispunjava zakonske kriterijume.
- Od 121 predlagača, 32 ne ispunjavaju zakonske uslove, što dodatno podriva kredibilitet procesa.
- Jedna od grupa predlagača – Udruženja izdavača elektronskih medija u Republici Srbiji – nema legitimne kandidate, što zahteva ponovno pokretanje procesa u ovom domenu.

Proceduralne nepravilnosti:

- Sistemski propusti u proveri ispunjenosti uslova predlagača.
- Nejednaka provera kandidata, gde je od nekih traženo da dostave dodatnu dokumentaciju, dok od drugih nije.
- Postoje kredibilni navodi o mešanju vlasti u proces nominacije, uz značajne pritiske zabeležene u 8 od 9 oblasti, posebno vidljive kod nezavisnih institucija, akreditovanih univerziteta, udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja kompozitora, kao i udruženja novinara.
- Ministarstvo informisanja i telekomunikacija izdalo je pravno tumačenje poslednjeg dana roka za prijavu, 16. decembra 2024. godine, tumačeći da bivši članovi Saveta REM-a mogu biti ponovo izabrani. Ovo tumačenje je pravno neosnovano jer pogrešno interpretira odredbe Zakona, ali i proceduralno je problematično, jer je izdano prekasno za praktičnu primenu, direktno favorizujući kandidate nominovane kroz političke pritiske.

Prednosti u određenim oblastima:

- U grupama predlagača udruženja građana koja se bave slobodom izražavanja i udruženja građana koja se bave pravima deteta, uprkos političkim pritiscima, postoji dovoljan broj legitimnih predlagača za nominovanje po dva legitimna kandidata iz svake oblasti za skupštinsku sednicu. Praćene procedure i praksa u oblasti slobode izražavanja pokazuju poštovanje zakonskih i profesionalnih standarda, pružajući okvir za dobru praksu u ostalim oblastima i eventualnim budućim procesima za izbor.
- Dodatne 4 grupe predlagača – nezavisne institucije, akreditovani univerziteti, udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja kompozitora i udruženja novinara – i dalje uključuju i legitimne predlagače i kandidate, uprkos izazovima. Ako postoji politička volja, iz ovih nominacija može se izabrati zaista nezavisan REM.

Izazovi u ostalim oblastima:

- Proceduralni nedostaci, politički pritisci, nelegitimni predlagači i kandidati dominiraju većinom oblasti, ozbiljno utičući na transparentnost i pravičnost procesa.

Preporuke

1. Isključiti nelegitimne kandidate i predlagače:

Odbor za kulturu i informisanje treba da isključi sve nelegalne kandidate i predlagače iz procesa kako bi povratio kredibilitet. Ako to ne učini zvanično, zakonska je obaveza Odbora da osigura da legitimni kandidati budu prosleđeni Skupštini u svim oblastima, dok u oblasti bez kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove proces mora biti ponovo pokrenut.

2. Obezbediti odgovornost Parlamenta:

Čak i ako Odbor za kulturu i informisanje ne isključi nelegalne kandidate, Skupština mora da prioritzuje glasanje samo za legitimne kandidate i da se uzdrži od podrške bilo kom kandidatu koji ne ispunjava uslove. Tokom faze glasanja, Narodna skupština treba eksplicitno da izbegne izbor bilo kog od 17 kandidata koji ne ispunjavaju uslove sa liste od ukupno 34 kandidata.

3. Ponovno pokretanje problematičnih procesa:

Ponovo otvoriti proces nominacije za udruženja izdavača elektronskih medija u Republici Srbiji, s obzirom na to da trenutno ne postoje legitimni kandidati.

4. Dodatne preporuke za buduće procese:

Za sve buduće procese izbora, potrebno je obezbediti pojačanu proveru, veću transparentnost i strogo pridržavanje pravnog okvira kako bi se sprečili proceduralni i problemi sa ispunjavanjem uslova.

Trenutni pregled faza procesa izbora Saveta REM-a

1. Poziv za prijavu:

Odbor za kulturu i informisanje raspisao je javni poziv za nominacije 25. novembra 2023. godine, iako je ova odluka trebalo da bude doneta do zakonskog roka 4. avgusta 2023. Važno je naglasiti da je na istoj sednici donet i novi Statut REM-a, koji sadrži duboko problematične odredbe kojima se poslovnom tajnom proglašava skoro celokupan rad ove institucije.

2. Otvoreni period prijava:

Javni poziv za nominacije bio je otvoren do 16. decembra 2023. godine, omogućavajući kandidatima da podnesu svoje predloge.

3. Rok za dopunu kandidatura:

Period za podnošenje dodatne dokumentacije i pojašnjenja za kandidate zatvoren je 27. decembra 2023. godine. Ova faza bila je ključna za rešavanje uočenih nedostataka u nominacijama.

4. Sastanak Odbora:

Odbor za kulturu i informisanje održao je sednicu 30. decembra 2023. godine. Tokom ovog sastanka, vladajuće stranke odbacile su sve predloge za rešavanje problema navedenih u ovoj analizi, uključujući primedbe predlagača i predloge poslanika opozicije. Uprkos jasnim dokazima o proceduralnim nepravilnostima i kršenju zakonskih standarda, nisu usvojene nikakve korektivne mere, dodatno narušavajući transparentnost i kredibilitet procesa.

5. Sastanci sa predlagačima (još nisu održani):

Sastanci sa predlagačima kandidata, namenjeni usaglašavanju kandidata u oblastima gde je više od dva kandidata predloženo od strane jedne grupe, održavaju se 20. januara 2025. godine. U 8 od 9 se održava usaglašavanje.

6. Intervjui sa kandidatima (još nisu održani):

Odbor nakon usaglašavanja kandidata održava intervju sa kandidatima kako bi procenio njihove nominacije i kvalifikacije.

7. Parlamentarna sednica za konačnu odluku (planirana):

Konačni izbor članova Saveta REM-a očekuje se tokom skupštinske sednice planirane za kraj januara 2025. godine, pod uslovom da sve prethodne faze budu završene.

Analiza po grupama predlagača

I Grupa predlagača: Nezavisne institucije

Sažetak

Grupa predlagača, koju čine Zaštitnik građana, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti i Poverenik za informacije od javnog značaja, ima ključnu ulogu u nominovanju kandidata za Savet REM-a. Dok Poverenik za zaštitu ravnopravnosti održava nezavisnost i transparentnost, Zaštitnik građana i Poverenik za informacije su suočeni sa kritikama zbog popuštanja pod uticajem države, što utiče na integritet njihovih nominacija.

Dva kandidata, Saša Mirković i Gordana Predić, izdvojeni su kao snažni i nezavisni, koji ispunjavaju zakonske i profesionalne kriterijume. Međutim, nominacije Stevice Smederevca i Žarka Simovića—dugogodišnjih zaposlenih u REM-u—treba diskvalifikovati zbog sukoba interesa i njihovog usklađivanja sa interesima države. Nepravilna zamena Žarka Ristića sa Žarkom Simovićem dodatno podriva proceduralni integritet.

Kako bi se osigurala transparentnost i kredibilitet, nelegalni kandidati moraju biti uklonjeni, a grupa treba da prioritizuje nezavisne i kvalifikovane kandidate.

1. Grupa predlagača

Ova grupa predlagača ima ključnu ulogu u nominovanju kandidata za Savet REM-a, u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima. Njihove nominacije su ključne za osiguranje nezavisnosti, profesionalizma i usklađenosti sa zakonom Saveta. Svaki predlagač je odgovoran za održavanje transparentnosti i proceduralnog integriteta dok se pridržava kriterijuma definisanih zakonom.

Ova grupa predlagača—koju čine Zaštitnik građana, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti i Poverenik za informacije—suočava se sa izazovima u održavanju ravnoteže između nezavisnosti i

konsenzusa. Dok je zadatak kolektivnog nominovanja kandidata složen, ove institucije posluju pod različitim nivoima uticaja države, što utiče na njihovu sposobnost da nominuju nepristrasne i kandidate koji ispunjavaju zakonske kriterijume. Poverenik za zaštitu ravnopravnosti se izdvaja kao najnezavisniji član ove grupe, dosledno se odupirući državnom pritisku. Nasuprot tome, Zaštitnik građana i Poverenik za informacije su suočeni sa kritikama zbog popuštanja pod uticajem vlasti, što dovodi u pitanje njihovu sposobnost da deluju autonomno u procesu nominacije.

2. Lista predlagača

- Zaštitnik građana
- Poverenik za zaštitu ravnopravnosti
- Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti

3. Lista kandidata

- Saša Mirković (nominovan od strane Poverenika za zaštitu ravnopravnosti)
- Gordana Predić (nominovana od strane Poverenika za zaštitu ravnopravnosti)
- Stevica Smederevac (nominovan dva puta, od strane Zaštitnika građana i Poverenika za informacije)
- Žarko Simović (nominovan dva puta, od strane Zaštitnika građana i Poverenika za informacije, nepravilno zamenjen umesto Žarka Ristića)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Ne postoji.

Nelegalnost kandidata

Stevica Smederevac i Žarko Simović su dugogodišnji zaposleni u REM-u, što ih direktno diskvalifikuje iz članstva u Savetu. Njihovo uvrštavanje na listu kandidata predstavlja jasan sukob interesa i izaziva ozbiljne zabrinutosti u vezi sa integritetom i nezavisnošću procesa nominacije. Njihova produžena služba u REM-u pokazuje da su duboko ukorenjeni u postojećem

institucionalnu strukturu, što podriva njihovu sposobnost da deluju nezavisno u Savetu.

Proceduralne nepravilnosti

Nakon originalne nominacije Žarka Ristića, predlagači su podneli dokumentaciju za nominaciju Žarka Simovića, efektivno zamenjujući kandidata nakon roka. Zakon o elektronskim medijima i proceduralne smernice nalažu da nominacije moraju biti u zakonskom roku. Svaka promena nakon roka je protivna zakonu. Ovakvi koraci podrivaju integritet procesa nominacije, jer ukazuju na selektivnu primenu zakona zbog političkih pritisaka.

Zaposleni u REM-u su deo operativne i administrativne strukture, što znači da njihova kandidatura za članstvo u Savetu ugrožava nezavisnost tela. Oni ne mogu pružiti nepristrasan nadzor nad institucijom u kojoj su bili zaposleni, posebno u periodima kada REM nije postupao u skladu sa Zakonom.

5. Prednosti nominacija

Grupa uključuje Sašu Mirkovića i Gordanu Predić, koji ispunjavaju zakonske zahteve i kriterijum nezavisnosti. Ove nominacije odražavaju razumevanje potrebe za iskusnim i nepristrasnim pojedincima u Savetu REM-a.

II Grupa predlagača: Akreditovani univerziteti u Republici Srbiji

Sažetak

Ova grupa predlagača ima ključnu ulogu u nominovanju članova za Savet REM-a. Iako zakon dozvoljava da bilo koji akreditovani univerzitet u Srbiji predloži kandidate, samo šest univerziteta je podnelo nominacije u ovom izbornom ciklusu. Među njima, Univerzitet Megatrend je potvrđen kao neakreditovan, što njegove nominacije čini nevažećim. Milorad Vukašinović ne može biti kandidat zbog prethodnog članstva u Savetu REM-a, dok drugi, poput Zorana Jevovića, izazivaju zabrinutost zbog političke pristrasnosti i nezavisnosti. Ova pitanja, zajedno sa proceduralnim nepravilnostima u tumačenju Zakona o elektronskim medijima, dovode u sumnju kredibilitet, transparentnost i integritet procesa nominacije.

1. Grupa predlagača

Bilo koji akreditovani univerzitet, javni ili privatni, može nominovati kandidate za Savet REM-a.

2. Lista predlagača

- Univerzitet u Novom Sadu
- Univerzitet Singidunum
- Univerzitet u Prištini, Kosovska Mitrovica
- Univerzitet Educons
- Univerzitet Megatrend
- Univerzitet umetnosti u Beogradu

3. Lista kandidata

- Milorad Vukašinović (Univerzitet u Novom Sadu, Univerzitet Singidunum, Univerzitet u Prištini, Kosovska Mitrovica, Univerzitet Educons)
- Zoran Jevović (Univerzitet u Novom Sadu, Univerzitet Singidunum, Univerzitet u Prištini, Kosovska Mitrovica)
- Dragan Guzijan (Univerzitet Educons, Univerzitet u Prištini, Kosovska Mitrovica)
- Aleksandar Gajović (Univerzitet Megatrend)
- Ivan Medenica (Univerzitet umetnosti u Beogradu)
- Vanja Šibalić (Univerzitet umetnosti u Beogradu)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

- Univerzitet Megatrend: Potvrđeno je da Univerzitet Megatrend nije akreditovan i stoga ne ispunjava uslove za predlaganje kandidata. Službena publikacija akreditovanih visokoškolskih ustanova i programa, ažurirana na sednici KAPK-a 24. decembra 2024. godine, navodi da je poslednja akreditacija Univerziteta Megatrend istekla u februaru 2023. godine, čime je njegovo pravo da predlaže kandidate poništeno.

Nelegalnost kandidata

- Milorad Vukašinović: Njegov poslednji mandat člana Saveta REM-a počeo je 20. maja 2021. i završio se 4. novembra 2024. Zakon o elektronskim medijima eksplicitno navodi da pojedinci koji su bili članovi Saveta REM-a ne mogu biti ponovo izabrani kako bi se obezbedila rotacija i sprečilo konsolidovanje uticaja.
- Zoran Jevtović: Njegova pozicija urednika SNS-pridruženog časopisa *Napredak* izaziva zabrinutost zbog političke pristrasnosti i potencijalnog sukoba interesa. Ovo direktno krši zakonske zahteve za nepristrasnost kandidata.
- Aleksandar Gajović: Nije legitiman kandidat jer njegov predlagač, Univerzitet Megatrend, nije akreditovan.

Proceduralne nepravilnosti

Ministarstvo informisanja i telekomunikacija izdalo je pravno tumačenje poslednjeg dana roka za prijavu, 16. decembra 2024. godine, sugerišući da bivši članovi Saveta REM-a mogu ponovo biti izabrani. Međutim, ovo tumačenje je pravno neosnovano jer pogrešno interpretira odredbe zakona. Proceduralno je problematično jer je izdato prekasno za praktičnu primenu, favorizujući samo kandidate nominovane kroz politički pritisak. Ova interpretacija podriva kredibilitet procesa dopuštajući ponovni izbor pojedinaca koji su prethodno već bili u članovi Saveta REM-a.

Univerzitet Megatrend je potvrđen kao neakreditovan, što automatski diskvalifikuje nominacije Aleksandra Gajovića. Uključivanje neakreditovanog univerziteta kao predlagača izaziva ozbiljne zabrinutosti u vezi sa integritetom i nadzorom procesa nominacije.

5. Snage nominacija

- Ivan Medenica (Univerzitet umetnosti u Beogradu): Istaknuti stručnjak u oblasti umetnosti i kulture, Medenica pokazuje potrebnu ekspertizu i nezavisnost za članstvo u Savetu REM-a.
- Vanja Šibalić (Univerzitet umetnosti u Beogradu): Profesionalno iskustvo u akademskim i medijskim oblastima usklađeno je sa zakonskim kriterijumima za članstvo u Savetu.

III Grupa predlagača: Udruženja izdavača elektronskih medija u Republici Srbiji

Sažetak

Ova grupa predlagača, koju čine udruženja koja predstavljaju izdavače elektronskih medija u Srbiji, ključna je za obezbeđivanje raznolike i profesionalne reprezentacije u Savetu REM-a. Međutim, proces nominacije obeležen je problemima vezanim za transparentnost, poštovanje zakonskih zahteva i kvalifikacije kandidata. Ponovno pokretanje procesa u ovoj grupi predlagača ključno je za očuvanje kredibiliteta i nezavisnosti Saveta REM-a.

1. Specifičnosti grupe predlagača

Udruženja izdavača elektronskih medija ovlašćena su Zakonom o elektronskim medijima da nominuju kandidate za Savet REM-a. Svako udruženje mora ispuniti specifične kriterijume, uključujući najmanje 30 članova sa dozvolom, registrovanih najmanje tri godine pre javnog poziva. Uloga ove grupe je da doprinese pluralizmu medija i podrži demokratske standarde u regulatornom okviru Srbije.

2. Lista predlagača

1. Asocijacija digitalnih i elektronskih medija "ADEM"
2. Udruženje "Nova mreža Srbije"
3. Privredna komora Srbije
4. Udruženje radio stanica RAB
5. Udruženje medija i medijskih radnika
6. Udruženje elektronskih medija ComNet
7. Savez udruženja "Asocijacija radio-televizija Srbije"

3. Lista kandidata

- Jovana Vitez (ADEM, Privredna komora Srbije, ComNet, Asocijacija radio-televizija Srbije)
- Miloš Rajković (RAB Srbija, Nova mreža Srbije)

- Tanja Vojvodić-Mitrović (ADEM, Nova mreža Srbije, Privredna komora Srbije, RAB Srbija, Udruženje medija i medijskih radnika, ComNet, Asocijacija radio-televizija Srbije)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

- Privredna komora Srbije ne može se smatrati legitimnim predlagačem prema Zakonu o elektronskim medijima. Po zakonu, svako pravno lice u Srbiji mora biti član Privredne komore, što znači da ne funkcioniše kao reprezentativno udruženje izdavača elektronskih medija u smislu Zakona.
- Asocijacija radio-televizija Srbije: Organizovana kao "udruženje udruženja", njena struktura ne ispunjava zakonski zahtev za direktno predstavljanje najmanje 30 medija sa dozvolama. Takođe, nije dostavljen dokaz o posedovanju potrebnih licenci.

Nelegalnost kandidata

- Miloš Rajković: Ranije je bio član Saveta REM-a od 2011. do 2017. godine. Član 17 Zakona o elektronskim medijima predviđa da član Saveta ne može biti ponovo izabran, što dovodi u pitanje legalnost njegove kandidature.
- Tanja Vojvodić-Mitrović: Iako ima veliko iskustvo u marketingu, sa preko 18 godina rada na razvoju strategija i brendova, nema direktno iskustvo ili formalne kvalifikacije koje Zakon zahteva.
- Jovana Vitez: Njene kvalifikacije, poznate u oblasti sinhronizacije glasa, nisu u skladu sa regulatornim ili političkim zahtevima Zakona o elektronskim medijima. Njeno iskustvo u medijima ograničeno je na nekoliko radio stanica u vlasništvu Maxim Media Group, što izaziva sumnju u dubinu i istinitost njenih tvrdnji, kao i potencijalnu političku pristrasnost.

Proceduralne nepravilnosti

- Ministarstvo informisanja i telekomunikacija izdalo je pravno mišljenje o ispunjavanju uslova bivših članova Saveta REM-a za ponovni izbor. Ova neusklađenost sa Zakonom o elektronskim medijima unosi konfuziju i podriva integritet procesa nominacije.

- Dokaz o 30 članova sa dozvolama podnela je samo jedna organizacija (nije jasno koja i da li sva udruženje imaju iste članove) tokom perioda nominacije, što izaziva sumnju u tačnost njihovih tvrdnji i poštovanje zakonskih kriterijuma.

5. Snage nominacija

- Nijedan kandidat ne ispunjava zakonske kriterijume propisane Zakonom o elektronskim medijima. Ovo izaziva ozbiljne zabrinutosti u vezi sa integritetom procesa nominacije i sposobnošću bilo kog budućeg člana Saveta REM-a iz ove grupe da održi regulatorne i demokratske odgovornosti.

IV Grupa predlagača: Udruženja novinara

Sažetak

Grupa predlagača, koju čine udruženja novinara, dominirana je organizacijama koje ne ispunjavaju zakonske uslove predviđene Zakonom o elektronskim medijima. Dok je Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS) jedini predlagač u ovom procesu koji ispunjava kriterijume—sa transparentnim operativnim okvirom i legitimnom članskom bazom—svi ostali predlagači, uključujući entitete poput "PROUNS" i "UTE," široko su prepoznati kao GONGO organizacije (vladine nevladine organizacije). Ove organizacije su primarno povezane sa državom i nemaju transparentnost, aktivnosti niti legitimitet, već koriste fabrikovane ili neverifikovane tvrdnje o članstvu kako bi uticale na proces. Ovo podriva nepristrasnost procesa nominacije jer kroz ove predlagače vlast predlaže svoje kandidate.

Uprkos jasnim pravnim i proceduralnim nepravilnostima, uključujući nelegalne predlagače i kandidate, ova kršenja su ignorisana, bez značajne kontrole ili sprovođenja zakona. Kandidati poput Dejana Vuka Stankovića i Petra Kočića, podržani od ovih GONGO organizacija, poznati su po snažnim vezama sa državnim strukturama i sukobima interesa, što direktno krši zahteve za nepristrasnost i nezavisnost. Nasuprot tome, kandidati koje predlaže NUNS, uključujući dr Snježanu Milivojević i Milevu Malešić, istaknuti su po svojoj kredibilnosti i kvalifikacijama. Međutim, šire proceduralne greške izazivaju ozbiljne zabrinutosti u vezi sa pravičnošću i integritetom procesa izbora.

1. Grupa predlagača

Prema Zakonu o elektronskim medijima, udruženja novinara koja deluju kao ovlašćeni predlagači moraju imati najmanje 300 članova koji su platili članarinu i moraju biti registrovani najmanje tri godine pre javnog poziva za nominacije. U Srbiji samo tri novinarska udruženja ispunjavaju ove zakonske zahteve: Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS), Udruženje novinara Srbije (UNS) i Nezavisno udruženje novinara Vojvodine (NDNV). Dok legitimni predlagači poput NUNS-a donose kredibilitet procesu kroz dobro uspostavljenu reputaciju i transparentno poslovanje, drugi nemaju potrebnu člansku bazu, transparentnost i legitimitet. Baš ove GONGO organizacije se često koriste za nominaciju kandidata za komisije za dodelu državnog novca medijima, na čiju problematičnost već godinama ukazuje medijska zajednica u Srbiji.

2. Lista predlagača

- Profesionalno udruženje novinara Srbije "PROUNS"
- Društvo novinara Niša
- Društvo novinara Vojvodine
- Udruženje sportskih novinara Beograda "USNB"
- Ujedinjeni Televizijski Eksperti "UTE"
- Strukovna Asocijacija novinara Srbije
- Nezavisno udruženje novinara Srbije – NUNS

3. Lista kandidata

- Dejan Vuk Stanković (Profesionalno udruženje novinara Srbije "PROUNS", Društvo novinara Niša, Društvo novinara Vojvodine, Udruženje sportskih novinara Beograda "USNB", Ujedinjeni Televizijski Eksperti "UTE", Strukovna Asocijacija novinara Srbije)
- Petar Kočić (Profesionalno udruženje novinara Srbije "PROUNS", Društvo novinara Niša, Društvo novinara Vojvodine, Udruženje sportskih novinara Beograda "USNB", Ujedinjeni Televizijski Eksperti "UTE", Strukovna Asocijacija novinara Srbije)
- Dr Snježana Milivojević (NUNS)
- Mileva Malešić (NUNS)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

- Ujedinjeni televizijski eksperti, Profesionalno udruženje novinara Srbije, Društvo novinara Vojvodine i Društvo novinara Niša predložili su kandidate Dejana Vuka Stankovića i Petra Kočića.
- Sva ova udruženja su često označena kao GONGO entiteti i ne predstavljaju prava novinarska udruženja, već se koriste strateški za promociju interesa pojedinaca na vlasti.

Nelegalnost kandidata

- Dejan Vuk Stanković: Poznat je po snažnim provladinim stavovima i čestim javnim nastupima koji podržavaju politike vladajuće stranke, što dovodi u pitanje njegovu nepristrasnost.
- Petar Kočić: Kontroverzan zbog svoje uloge u komisijama koje dodeljuju javna sredstva, u kojima je instrument za dodelu fondova medijima koji krše kodekse i bliski su vlastima.

Proceduralne nepravilnosti

Proces nominacije obeležile su značajne proceduralne nepravilnosti. Uprkos jasnim zakonskim zahtevima, od ovih udruženja nije traženo da dostave dokaze o plaćenim članarinama.

5. Snage nominacija

Dr Snježana Milivojević i Mileva Malešić, predložene od strane NUNS-a, su visokokvalifikovane i legitimne kandidatkinje koje odgovaraju svim zakonskim zahtevima.

V Grupa predlagača: Udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja kompozitora

Sažetak

Grupa predlagača koja okuplja udruženja koja predstavljaju filmske, scenske i dramske umetnike, zajedno sa kompozitorima, uključuje organizacije sa jasnim pravnim osnovom prema Članu 12 Zakona o elektronskim medijima. Dok mnogi predlagači, poput UDUS-a, Udruženja filmskih glumaca Srbije, GOS-a i Saveza dramskih umetnika Vojvodine, imaju dugogodišnju tradiciju podrške kulturnom razvoju i zagovaranja prava umetnika, neki ne ispunjavaju ni zakonske zahteve. Organizacije poput Maestro International i Udruženja nastavnika muzičke kulture Srbije posluju van okvira propisanih kriterijuma, što njihove nominacije čini nevažnim. Uprkos ovim neslaganjima, Odbor nije proverio ispunjenje uslova u slučaju svih predlagača, podrivajući kredibilitet procesa namernim proceduralnim nepravilnostima.

Kada su u pitanju kandidati, dok pojedinci poput Ivana Lalića, Željka Hubača i Ire Prodanov Krajišnik pokazuju snažan profesionalni i kulturni doprinos, drugi poput Leontine Pat i Aleksandra Petrovića izazivaju zabrinutost. Kandidatura Ire Prodanov Krajišnik izaziva određene zabrinutosti zbog njenog predlagača, koji je nominovao i Leontinu Pat usled političkih pritisaka. Njihove nominacije su obeležene sukobima interesa, nedovoljnim usklađivanjem sa mandatom REM-a i neprikladnim političkim uticajem, za koje se navodi da dolaze od pojedinaca sa spornim ulogama u REM-u. Ova politizacija, u kombinaciji sa nedostatkom odgovarajućeg nadzora i odgovornosti, ozbiljno ugrožava transparentnost i pravičnost procesa izbora, dovodeći u pitanje nezavisnost REM-a i njegovu sposobnost da održi demokratske standarde u regulaciji medija.

1. Grupa predlagača

Grupa predlagača koja uključuje udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja kompozitora ima jasnu pravnu i profesionalnu legitimnost prema Članu 12 Zakona o elektronskim medijima. Ova udruženja se smatraju ovlašćenim predlagačima ako su registrovana najmanje tri godine pre javnog poziva. Njihovo pridržavanje definisanih kriterijuma u zakonu pruža snažan temelj za njihovu legitimnost u ovom procesu.

2. Lista predlagača

1. Udruženje scenskih umetnika, stručnjaka i saradnika u kulturi Srbije
2. Udruženje kompozitora Vojvodine
3. Udruženje nastavnika muzičke kulture Srbije
4. Međunarodni muzički centar Maestro International
5. Udruženje muzičkih umetnika Srbije – UMUS
6. Udruženje dramskih umetnika Srbije – UDUS
7. Udruženje filmskih glumaca Srbije
8. Glumačka organizacija Srbije – GOS
9. Savez dramskih umetnika Vojvodine

3. Lista kandidata

1. Leontina Pat (Udruženje scenskih umetnika, stručnjaka i saradnika u kulturi Srbije, Udruženje kompozitora Vojvodine, Udruženje nastavnika muzičke kulture Srbije, Međunarodni muzički centar Maestro International, Udruženje muzičkih umetnika Srbije – UMUS)
2. Aleksandar Petrović (Udruženje scenskih umetnika, stručnjaka i saradnika u kulturi Srbije, Udruženje nastavnika muzičke kulture Srbije, Međunarodni muzički centar Maestro International, Udruženje muzičkih umetnika Srbije – UMUS)
3. Ira Prodanov Krajišnik (Udruženje kompozitora Vojvodine)
4. Ivan Lalić (Udruženje dramskih umetnika Srbije – UDUS, Udruženje filmskih glumaca Srbije, Glumačka organizacija Srbije – GOS, Savez dramskih umetnika Vojvodine)
5. Željko Hubač (Udruženje dramskih umetnika Srbije – UDUS, Udruženje filmskih glumaca Srbije, Glumačka organizacija Srbije – GOS, Savez dramskih umetnika Vojvodine)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Međunarodni muzički centar Maestro International ne ispunjava kriterijume definisane članom 12 Zakona o elektronskim medijima, koji zahteva da predlagači budu udruženja koja predstavljaju filmske, scenske, dramske umetnike ili kompozitore. Maestro International se

fokusira na muzičko obrazovanje i organizaciju koncerata, bez dokaza o zastupanju izvođača ili kompozitora.

Udruženje nastavnika muzičke kulture Srbije deluje u obrazovnom sektoru. Nijedna od ovih organizacija ne ispunjava zakonski zahtev zastupanja raznovrsnih izvođača, što njihove nominacije čini nevažećim.

Nelegalnost kandidata

Dokumentacija kandidature Leontine Pat ukazuje na njeno značajno angažovanje u javnim kulturnim institucijama, poput njenog položaja u "Dečjem kulturnom centru Beograda," što ugrožava njenu nepristrasnost. Iako ima veliko iskustvo u muzici i kulturnom programiranju, njena ekspertiza nije specifično usklađena sa regulacijom medija ili tehničkim aspektima mandata REM-a, kako je to predviđeno zakonom.

Aleksandar Petrović ima značajno iskustvo kao muzičar, producent i glasovni glumac na TV Happy, TV Pink i radio stanicama povezanim sa Maxim Media Plus (medijima povezanim sa predlagačima iz Udruženja izdavača elektronskih medija), ali njegova profesionalna pozadina nije u skladu sa kriterijumima za članove Saveta REM-a definisanim članom 10 Zakona o elektronskim medijima.

Proceduralne nepravilnosti

Proces nominacije za Leontinu Pat i Aleksandra Petrovića bio je obeležen izveštajima o neprikladnim pritiscima na organizacije da podrže njihove kandidature. Izveštaji sugerišu da je Olivera Zekić, čija je kontinuirana uloga u REM-u nakon isteka mandata u Savetu pravno sporna, vršila uticaj na ove organizacije da podrže ove kandidate. Takve akcije predstavljaju ozbiljno kršenje proceduralnog integriteta, ugrožavajući pravičnost i nezavisnost procesa nominacije.

5. Prednosti nominacija

Nominacije Ivana Lalića, Željka Hubača i Ire Prodanov Krajišnik odlikuju se izuzetnim profesionalnim iskustvom i kulturnim doprinosima. Ivan Lalić, istaknuti reditelj i organizator, i Željko Hubač, priznati dramski pisac, značajno su doprineli razvoju dramskih umetnosti i medijskih narativa na nacionalnom i međunarodnom nivou. Ira Prodanov Krajišnik, istaknuta

profesorka muzikologije i kulturnog menadžmenta, donosi opsežno akademsko iskustvo i iskustvo u vođenju kulturnih institucija, iako njena izaziva određene zabrinutosti zbog njenog predlagača, za koga se može pretpostaviti da je zbog političkih uticaja takođe nominovao i Leontinu Pat.

Udruženja UDUS, Udruženje filmskih glumaca Srbije, GOS i Savez dramskih umetnika Vojvodine imaju dugogodišnju tradiciju zagovaranja prava umetnika i unapređenja kulturne scene. Njihova stručnost, legitimnost i posvećenost unapređenju umetnosti i medija čine ih kredibilnim predlagačima, osiguravajući da nominacije odražavaju najviše profesionalne standarde i promovišu kulturnu raznovrsnost u medijskom pejzažu.

VI Grupa predlagača: Udruženja građana koja se bave slobodom informisanja

Sažetak

Ova grupa predlagača, definisana Zakonom o elektronskim medijima, sastoji se od udruženja sa dugogodišnjim zalaganjem za slobodu izražavanja i ljudska prava. Lista uključuje organizacije civilnog društva iz Srbije koje u potpunosti ispunjavaju zakonske kriterijume za ovlašćene predlagače. Kroz nominacije Rodoljuba Šabića i Dubravke Valić Nedeljković, grupa je pokazala posvećenost unapređenju transparentnosti, etičkog novinarstva i demokratskog upravljanja.

Proces je u velikoj meri bio oslobođen političkog uplitanja za ovu grupu, iako su se pojavile zabrinutosti zbog nejednakog tretmana Odbora tokom evaluacije Šabićeve kandidature. Ipak, proces nominacije u okviru ove grupe predstavlja najveći stepen dobre prakse u širem procesu nominacija.

1. Grupa predlagača

Udruženja građana koja se bave slobodom informisanja definisana su članom 12 Zakona o elektronskim medijima kao udruženja čiji ciljevi uključuju promociju slobode izražavanja. Da bi se kvalifikovala kao ovlašćeni predlagači, ova udruženja moraju biti registrovana najmanje tri

godine pre javnog poziva i moraju imati realizovana najmanje tri projekta u oblasti slobode izražavanja u prethodne tri godine. Ovaj zakonski okvir osigurava da predlagači budu kredibilne organizacije sa dokazanim zalaganjem za demokratske principe i medijske slobode.

2. Lista predlagača

1. Slavko Ćuruvija fondacija
2. Media i reform centar Niš
3. Udruženje Klara i Rosa
4. Udruženje "Okular"
5. Asocijacija DUGA
6. Udruženje građana za demokratiju i građansko obrazovanje "Građanske inicijative"
7. Partneri za demokratske promene Srbija
8. Poslovno udruženje "ANEM" Beograd
9. Udruženje "Balkanska istraživačka mreža" BIRN
10. Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM
11. Udruženje Žena Peščanik
12. Novosadska novinarska škola
13. Beogradska otvorena škola
14. Autonomni Ženski centar
15. Kuća ljudskih prava
16. Share fondacija
17. Odbor za ljudska prava Niš
18. Organizacija za lezbejska i ljudska prava – Labris
19. Omladinski centar SK13
20. Udruženje Šumadijskog centra za građanski aktivizam – RES PUBLICA
21. CRTA
22. Beogradski centar za ljudska prava

3. Lista kandidata

1. Rodoljub Šabić (svi predlagači)
2. Dubravka Valić Nedeljković (svi predlagači)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost kandidata

Ne postoji.

Nelegalnost predlagača

Ne postoji.

Proceduralne nepravilnosti

Odbor je pokazao pristrasnost u procesu nominacije selektivno proveravajući kandidaturu Rodoljuba Šabića, bivšeg poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti. Uprkos brojnim kandidatima iz drugih grupa koji nisu jasno ispunjavali zakonske kriterijume, Šabić je bio jedini kome je zatraženo da dostavi dodatnu dokumentaciju kako bi opravdao kako se njegova prethodna pozicija i iskustvo kao Poverenika za informacije uklapa sa kriterijumima Zakona o elektronskim medijima. Nakon što je dostavljeno traženo objašnjenje, Odbor je prihvatio njegovu nominaciju, otkrivajući nejednak pristup u evaluaciji kandidata. Ovakav selektivan tretman izaziva zabrinutost u vezi sa pravičnošću i nepristrasnošću celokupnog procesa izbora.

5. Snage nominacija

Rodoljub Šabić i Dubravka Valić Nedeljković, jednoglasno podržani od strane široke koalicije uglednih organizacija, donose izuzetnu stručnost i kredibilitet svojim kandidaturama. Šabićeve služba kao poverenika pokazala je doslednu posvećenost slobodi informisanja, transparentnosti i zaštiti ličnih podataka. Njegova opsežno pravno iskustvo i kredibilitet koji je stekao radom kao Poverenik za informacije čine ga visoko kvalifikovanim da sprovodi regulatorne standarde REM-a. Dubravka Valić Nedeljković, istaknuta članica akademske zajednice i medijska stručnjakinja, nudi neprocenjiv uvid u medijsku pismenost i javnu komunikaciju. Njena posvećenost unapređenju demokratskih vrednosti i etičkog novinarstva dodatno jača njenu nominaciju.

Ova grupa predlagača doživela je najmanji politički pritisak u poređenju sa drugima, dodatno pokazujući kako bi izborni procesi za Savet REM-a trebalo da se sprovode. Posvećenost

pravičnom procesu, širokoj participaciji i nominacijama zasnovanim na zaslugama koju je ova grupa pokazala postavlja uzoran standard za neke buduće izbore za članstvo u Savetu REM-a, sa ciljem jačanja demokratskih vrednosti i nezavisnosti institucija.

VII Grupa predlagača: Udruženja građana koja se bave pravima deteta

Sažetak

Grupa predlagača koja radi na zaštiti dece obuhvata 38 legitimnih udruženja širom Srbije, što bi trebalo da omogući ovoj grupi da ima nezavisne kandidate za glasanje u Skupštini. Međutim, proces nominacije otkrio je značajne nepravilnosti, uključujući proceduralne nedostatke, političke pritiske, nedostatak transparentnosti i neuspehe u proveru usklađenosti kandidata sa zakonskim zahtevima.

1. Grupa predlagača

Ova grupa predlagača, definisana članom 12 Zakona o elektronskim medijima, sastoji se od udruženja koja se fokusiraju na zaštitu prava deteta. Da bi se kvalifikovala, ova udruženja moraju biti registrovana najmanje tri godine pre javnog poziva i imati realizovana najmanje tri projekta vezana za zaštitu dece u poslednje tri godine. Ova grupa osigurava da se medijske politike bave bezbednošću dece, štiteći ih od štetnog sadržaja i promovišući njihovu dobrobit. Iako su njeni doprinosi ključni za očuvanje prava deteta u regulaciji medija, integritet grupe može biti ugrožen ako predlagači ne ispunjavaju zakonske kriterijume ili funkcionišu kao GONGO organizacije, što naglašava potrebu za strogim pridržavanjem zakona kako bi se očuvala kredibilnost i uticaj njihovih nominacija.

2. Lista predlagača

1. Centar za nestalu i zlostavljaju decu

2. Mreža organizacija za decu Srbije – MODS
3. Udruženje "Podrška porodici SIDRO" Kragujevac
4. Udruženje Snaga porodice
5. Udruženje "Ružica"
6. "Udruženje Roma Novi Bečej"
7. Udruženje za pomoć osobama sa posebnim potrebama "Fenniks" Lebane
8. Naša Surdulica za sve
9. Srpsko-romsko udruženje građana "Integrativni global centar" Kragujevac
10. Beogradski centar za osobe sa invaliditetom
11. Centar "Novi Svet" Beograd
12. Udruženje za pomoć MNRO Ivanjica
13. Društvo za pomoć MNRO opštine Aleksandrovac
14. Udruženje za pomoć MNRO "Zagrljaj" Topola
15. Savez udruženja za pomoć MNRO Srbije
16. Udruženje za pomoć MNRO Novi Pazar
17. Udruženje "Bezbedno dete" Vlasotince
18. Udruženje pedagoga fizičke kulture Niš
19. Udruženje građana "Klub mladih lidera"
20. "Klub evropskih aktivista"
21. Udruženje građana Beli grad
22. Udruženje građana "Mreža mladih Srbije"
23. Prijatelji dece Srbije

24. "ASTRA – Akcija protiv trgovine ljudima"
25. Prijatelji dece Beograda
26. Prijatelji dece opštine Surčin
27. Nacionalna asocijacija roditelja i nastavnika Srbije
28. "Prijatelji dece opštine Zvezdara"
29. Udruženje građana "Libero"
30. Udruženje građana za borbu protiv trgovine ljudima i svih oblika nasilja nad ženama "ATINA"
31. Grupa za decu i mlade "Indigo" Niš
32. Udruženje za pomoć MNRO grada Sombora
33. "Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S"
34. Centar za proizvodnju znanja i veština Novi Sad
35. Kreativna pedagogija
36. Prijatelji dece opštine Požarevac
37. Centar za kreativni razvoj – Knjaževac
38. Udruženje za podršku deci i osobama sa invaliditetom i njihovim porodicama "Realno"
39. Udruženje građana "Nexus – Vranje"
40. Somborski edukativni centar
41. "Bečejsko udruženje mladih"
42. Udruženje Dečiji centar Zaječar
43. Udruženje stručnjaka za podršku deci i porodici "FICE Srbija"
44. UŽički centar za prava deteta

45. Udruženje StartHub Kosjerić
46. Udruženje "Imam ideju" Kraljevo
47. "Centar za prava deteta" Beograd
48. Nevladina organizacija "Praxis"
49. Udruženje "Forum civilne akcije FORCA"
50. Centar lokalne demokratije LDA
51. "Grupa Mašta" Prijepolje
52. Prijatelji dece Kragujevca
53. Udruženje građana Zlatiborski krug
54. Savez udruženja za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim osobama u AP Vojvodini
55. Udruženje za podršku osobama sa psihofizičkim smetnjama "Zajedno"
56. Udruženje za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim osobama opštine Kula "Plava ptica"
57. Društvo za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim osobama Grada Kikinde
58. Međuopštinska organizacija za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim osobama Stara Pazova – Inđija
59. Prijatelji dece opštine Odžaci
60. Svetska organizacija Roma – "RROMANIPEN"

3. Lista kandidata

1. Milorad Milinković (preminuo)
2. Milanka Gvoić (21 organizacija)
3. Dušan Aleksić (38 organizacija)

4. Aleksandra Krstić (38 organizacija)
5. Vladan Škorić (1 organizacija)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Tokom procesa identifikovani su brojni problemi vezani za transparentnost i povezanost određenih organizacija sa vlastima.

Finansiranje i potencijalni sukob interesa: 11 organizacija koje su podržale kandidate nedavno su dobile sredstva od Ministarstva u decembru 2024. Ukupan iznos dodeljen organizacijama koje su podržale imenovane kandidate iznosi 16.827.300 RSD. Neka od ovih udruženja, poput "Centar za nestalu i zlostavljaju decu" i "Udruženje za pomoć MNRO Novi Pazar," dobila su značajna sredstva, dok su druga pokazala sumnjive aktivnosti ili su delovala kao da su osnovana isključivo za učestvovanje u konkursima.

Nedostatak dokaza o radu sa decom: Neka udruženja imaju opšti opis svojih aktivnosti koji ne potvrđuje specifičan rad sa decom, dok za neka udruženja (njih šest) ne postoje tragovi aktivnosti ni na internetu ni na društvenim mrežama, pa stoga nije moguće utvrditi da li zaista ispunjavaju kriterijume o sprovođenju tri projekta u specifičnoj oblasti u poslednje tri godine. Pravni zastupnici četiri organizacije su potpisnici podrške kandidaturi Aleksandra Vučića na predsedničkim izborima 2023. godine.

Nelegalnost kandidata

Milanka Gvoić: Vlasnica kompanije AKSIOS MEDIA, koja se bavi produkcijom medijskog sadržaja. Njena kandidatura je u suprotnosti sa članom 15 Zakona o elektronskim medijima, jer je vlasnica kompanije koja se bavi produkcijom medijskog sadržaja, što predstavlja sukob interesa koji diskvalifikuje njenu kandidaturu. Ona je zamrzнула rad kompanije Aksios Media u decembru 2024. godine, što je vidljivo u APR-u, ali i dalje ostaje vlasnica, što Zakon ne dozvoljava.

Vladan Škorić: Izjava kandidata o prihvatanju kandidature za Savet REM-a je nevažeća.

Proceduralne nepravilnosti

Politički pritisak i veze sa vlastima: Organizacije koje su podržale kandidate Milorada Milinkovića i Milanku Gvoić prijavile su pozive iz kancelarije ministarke Tanje Macure, u kojima se tražila njihova podrška ovim kandidatima. Zbog političkog pritiska ministarke prema više od 21 organizacije, legitimnost ovih organizacija i kandidata je pod znakom pitanja.

5. Snage nominacija

Dr Aleksandra Krstić, profesorka na Fakultetu političkih nauka, sa iskustvom u medijima i komunikaciji, donosi opsežnu ekspertizu u medijskoj pismenosti i etičkom novinarstvu, što je u skladu sa mandatom REM-a da zaštiti ranjive grupe, posebno decu, od štetnog medijskog sadržaja. Njen rad na promociji obrazovnih i inkluzivnih programa odražava posvećenost zaštititi prava dece u medijima.

Dr Dušan Aleksić, docent na Filozofskom fakultetu u Nišu, posvećeni zagovornik prava dece, ima dokazanu istoriju rada sa organizacijama na lokalnom nivou i stručno bavljenje temama od važnosti za rad REM-a. Oboje kandidata pokazuju stručnost, integritet i posvećenost potrebne za značajan doprinos regulatornom okviru REM-a, osiguravajući da prava i interesi dece ostanu u fokusu nadzora medija.

Postoji 38 legitimnih organizacija uključenih u proces, što čini većinu, i ako se procedura pravilno sledi, dva legitimna kandidata trebalo bi da budu poslata u Skupštinu od strane Odbora.

VIII Grupa predlagača: Nacionalni saveti nacionalnih manjina

Sažetak

Ova grupa predlagača uključuje dva nacionalna saveta nacionalnih manjina: Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine i Bošnjačko nacionalno vijeće. Iako su ovi saveti ključni za zastupanje interesa manjina, proces nominacije bio je opterećen proceduralnim nepravilnostima i političkim uticajem. Izveštaji ukazuju na značajan pritisak vlade na nacionalne savete kako bi centralizovala nominacije, čime je efektivno narušena njihova autonomija. Ovo je dovelo do

unapred koordinisane odluke u korist određenih kandidata, obeshrabrujući alternativne nominacije i ograničavajući raznolikost u zastupljenosti.

Kandidatura Ištvana Bodžonija izaziva ozbiljne zabrinutosti zbog njegovog vlasništva i kontrole nad različitim medijskim kućama, uključujući RTV Panon, što direktno krši kriterijume iz Zakona o elektronskim medijima. Uprkos tome, nije sprovedena istraga u vezi s njegovom kandidaturom. Muhedin Fijuljanin izgleda da ispunjava zakonske uslove, ali šire proceduralne greške bacaju senku na njegovu nominaciju. Ovi problemi naglašavaju potrebu za transparentnim i nezavisnim procesom nominacije kako bi se osigurala pravična zastupljenost manjinskih glasova u Savetu REM-a.

1. Grupa predlagača

Ova grupa predlagača definisana je članom 12 Zakona o elektronskim medijima kao nacionalni saveti nacionalnih manjina, ovlašćeni da nominuju kandidate za Savet REM-a. Postoji 24 priznata nacionalna saveta nacionalnih manjina u Srbiji, od kojih svaki zastupa kulturne, jezičke i medijske interese svojih zajednica. Ovi saveti igraju vitalnu ulogu u osiguravanju zastupljenosti manjinskih glasova u regulatornim telima.

2. Lista predlagača

1. Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine
2. Bošnjačko nacionalno vijeće

3. Lista kandidata

1. Ištvan Bodžoni (Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine, Bošnjačko nacionalno vijeće)
2. Muhedin Fijuljanin (Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine, Bošnjačko nacionalno vijeće)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Ne postoji.

Nelegalnost kandidata

Ištvan Bodžoni, kao direktor RTV Panon i šef Panonija fondacije, upravlja medijskom mrežom koja uključuje Panon RTV, radio stanice i druge medijske platforme koje služe mađarskoj zajednici u Srbiji. Ovo vlasništvo i uključenost u više medijskih kuća direktno su u sukobu sa zakonskim kriterijumima za članstvo u Savetu REM-a, kako je navedeno u Zakonu o elektronskim medijima. Njegove veze s mađarskim vladinim investicijama dodatno izazivaju pitanja o njegovoj nezavisnosti i potencijalnom uticaju političkih agendi na njegovu kandidaturu.

Direktna povezanost Bodžonija sa Panon RTV-om i povezanim medijima diskvalifikuje ga prema ovoj regulativi. Izveštaji ukazuju na bliske veze Bodžonija sa mađarskim premijerom Viktorom Orbanom i strankom Fidesz, što izaziva zabrinutost zbog mogućeg neprimerenog spoljnog uticaja. Finansijski, Panon RTV je dobio značajnu podršku od mađarske vlade. Prema izveštajima nezavisnih medija, između 2012. i 2019. godine, organizaciji je dodeljeno preko 9 miliona evra, od čega je skoro polovina ovog iznosa izdvojena samo 2019. godine.

Proceduralne nepravilnosti

Proces nominacije kandidata koje predlažu nacionalni saveti nacionalnih manjina bio je opterećen značajnim proceduralnim nepravilnostima i optužbama za vladin uticaj. Izveštaji ukazuju na sastanak koalicije vlasti na kojem je dogovoreno da Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine predloži kandidate, dok se od ostalih nacionalnih saveta očekivalo da podrže ovu odluku. Ana Brnabić je prisustvovala tom sastanku. Ova koordinacija ukazuje na pritisak vlade da centralizuje kontrolu nad procesom nominacije, čime je narušena autonomija saveta i ograničena raznolikost glasova u izboru kandidata.

Odbor nije razmatrao očigledan sukob interesa Ištvana Bodžonija kao vlasnika medija i nije glasao o njegovoj diskvalifikaciji, uprkos eksplicitnoj zakonskoj zabrani. Ovo odsustvo nadzora, u kombinaciji s selektivnim zahtevima za dodatnu dokumentaciju kod drugih kandidata, odražava

pristrasnu i nedoslednu primenu pravila.

5. Snage nominacija

Muhedin Fijuljanin nema očitigledan sukob interesa koji bi ga diskvalifikovao za članstvo u Savetu REM-a. Međutim, njegova nominacija ostaje zasenjena proceduralnim nepravilnostima i vladinim uticajem na ulogu nacionalnih saveta manjina u procesu.

IX Grupa predlagača: Crkve i verske zajednice

Sažetak

Ova grupa predlagača, koja obuhvata crkve i verske zajednice, ima zadatak da nominuje kandidate koji odražavaju raznovrsne verske perspektive u medijskom pejzažu Srbije. Međutim, učešće ove grupe u trenutnom procesu bilo je opterećeno proceduralnim i pitanjima ispunjenja zakonskih uslova. Iako je Srpska pravoslavna crkva dostavila pisma saglasnosti za svoje kandidate, Rimokatolička crkva, Islamska zajednica Srbije i Jevrejska verska zajednica nisu formalno podnele svoje predloge, čime je narušena transparentnost i formalnost njihovog učešća. Dodatno, Odbor za informisanje i kulturu nije se bavio nedostajućom dokumentacijom, dozvoljavajući nepotpune nominacije da prođu bez dodatne provere.

Kandidatkinja Snežana Miljković nije dostavila overenu diplomu, dok istorija Sanje Anđelković uključuje optužbe za govor mržnje i diskriminaciju, što postavlja pitanja o njenoj prikladnosti za ulogu koja zahteva nepristrasnost i pridržavanje etičkih standarda. Proceduralne nepravilnosti, zajedno sa nedostatkom jasnih preporuka svih predlagačkih institucija, istaknule su značajne slabosti u integritetu procesa nominacije ove grupe. Pored toga, odsustvo demonstriranih snaga među nominacijama dodatno naglašava potrebu za većom odgovornošću i strogošću u budućim izborima.

1. Grupa predlagača

Ova grupa predlagača definisana je članom 12 Zakona o elektronskim medijima kao crkve i verske zajednice. Ove institucije su ovlašćene da nominuju kandidate za Savet REM-a kako bi zastupale interese i perspektive svojih zajednica.

2. Lista predlagača

1. Srpska pravoslavna crkva
2. Rimokatolička crkva
3. Islamska zajednica Srbije
4. Jevrejska verska zajednica
5. Mešihat islamske zajednice u Srbiji

3. Lista kandidata

1. Sanja Anđelković (Srpska pravoslavna crkva, Rimokatolička crkva, Islamska zajednica Srbije, Jevrejska verska zajednica)
2. Snežana Miljković (Srpska pravoslavna crkva, Rimokatolička crkva, Islamska zajednica Srbije, Jevrejska verska zajednica)
3. Mevlud Dudić (Mešihat islamske zajednice u Srbiji)
4. Misala Pramenković (Mešihat islamske zajednice u Srbiji)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Ne postoji.

Nelegalnost kandidata

Snežana Miljković nije dostavila overenu diplomu.

Sanja Anđelković je prijavljena REM-u u oktobru 2020. zbog govora mržnje i diskriminacije protiv Roma. Prema zapisniku sa 395. vanredne sednice održane 26. aprila 2021. godine, navedeno je: „Podnosilac Žalbe ocenio je izjavu voditeljke kao diskriminatorску, pristrasnu i neobjektivnu jer je ‘neutemeljeno zaključila da je za otpad sigurno odgovorno obližnje romsko naselje.’ Zaključak žalbe o rasnoj diskriminaciji zasnovan je na ‘širenju predrasuda i diskriminaciji zajednice koja je već višestruko marginalizovana.’“ Žalba je odbijena uz obrazloženje Službe za nadzor: „Sektor za monitoring i analizu nije u poziciji da utvrdi tačnost navoda o tome da li je pomenuto naselje uzrok nečistoće ili ne, niti je žalba potkrepljena dokazima koji bi mogli potvrditi da je izjava

voditeljke (koja je profesionalno upoznata s komunalnim problemima u Beogradu) netačna.“ U to vreme, na čelu Sektora za monitoring i analizu REM-a bio je Stevica Smederevac (takođe sada kandidat za REM predložen od strane Zaštitnika građana i Poverenika). Prema članu 15 Zakona o elektronskim medijima, kandidati za Savet REM-a ne smeju se baviti radnjama ili ponašanjem koje ugrožavaju ugled, nezavisnost ili integritet Regulatora, uključujući govor mržnje ili diskriminatorske prakse.

Proceduralne nepravilnosti

Odbor za informisanje i kulturu nije tražio dopunu nedostajuće dokumentacije tokom zakonom predviđenog roka.

Srpska pravoslavna crkva, Rimokatolička crkva, Islamska zajednica Srbije i Jevrejska verska zajednica nisu formalno podnele predloge. Umesto toga, samo su kandidati dostavili potrebnu dokumentaciju.

Kandidati su podneli saglasnost za nominaciju od Srpske pravoslavne crkve, a ne pojedinačno od Rimokatoličke crkve, Islamske zajednice Srbije ili Jevrejske verske zajednice.

5. Snage nominacija

Ne postoje.

Usaglašavanje kandidata i kandidatkinja

Sastanci sa predlagačima kandidata, namenjeni usaglašavanju kandidata u oblastima gde je više od dva kandidata predloženo od strane jedne grupe, održani su 20. januara 2025. godine. U ovom delu postupka “srodni predlagači”, glasaju koja će se dva kandidata, među onima koje je krajem decembra prihvatio Odbor za kulturu i informisanje, na kraju naći pred poslanicima Skupštine Srbije. Usaglašavanje je bilo neophodno u slučaju 8 zakonskih predlagača. Od ukupno 16 kandidata i kandidatkinja koji su usaglašeni među predlagačima, nepravilnosti su zabeležene kod njih deset. Usaglašavanje je pokazalo potencijalni budući sastav REM-a, koji zbog predloženih kandidata ukazuje da ovo telo ni u budućnosti neće obavljati svoju ulogu nezavisno i profesionalno.

Na predlog nezavisnih institucija usvojena je kandidatura Saše Mirkovića i Stevice Smederevca. Saša Mirković ispunjava nezavisne i profesionalne kriterijume, dok je Stevica Smederevac kao dugogodišnji zaposleni u REM-u, trebalo da bude diskvalifikovan iz članstva u Savetu, jer njegovo uvrštavanje na listu kandidata predstavlja jasan sukob interesa i izaziva ozbiljne zabrinutosti u vezi sa integritetom i nezavisnošću procesa nominacije. Zakon o elektronskim medijima eksplicitno navodi da pojedinci koji su bili članovi Saveta REM-a ne mogu biti ponovo izabrani kako bi se obezbedila rotacija i sprečilo konsolidovanje uticaja.

Na predlog akreditovanih univerziteta u Srbiji prošli su Milorad Vukašinović, takođe doskorašnji član Saveta REM-a, čijim je članovima istekao mandat 4.11.2024, po članu novog zakona koji je proistekao iz dogovora medijske zajednice sa međunarodnom zajednicom i Vladom RS, i Zoran Jevtović, profesor na katedri za novinarstvo i komunikologiju Filozofskog fakulteta u Nišu i glavni i odgovorni urednik časopisa Napredak, čiji je izdavač Srpska napredna stranka.

Jovana Vitez i Tanja Vojvodić Mitrović kandidatkinje su ispred udruženja izdavača elektronskih medija kao predlagača. U ovoj grupi je zabeležen čitav niz nepravilnosti i na strani predlagača koji se ne mogu smatrati legitimnim prema Zakonu, ali i na strani predloženih kandidatkinja koje nemaju iskustvo ni formalne kvalifikacije za funkcije na koje su predložene.

Predstavnici udruženja novinara glasanjem su utvrdili kao kandidate Dejana Vuka Stankovića i Petra Kočića. Tako su iz izbora isključene kandidatkinje Nezavisnog udruženja novinara Srbije, profesorka u penziji Snježana Milivojević jedna od najvećih stručnjakinja u oblasti medija u Srbiji, kao i osnivačica TV Forum iz Prijepolja Mileva Malešić. Izabrani kandidati Dejan Vuk Stanković i Petar Kočić, podržani su od strane GONGO organizacija i poznati su po svojim snažnim vezama sa državnim strukturama, što direktno krši zahteve za nepristrasnost i nezavisnost. Dejan Vuk Stanković je poznat po snažnim provladinim stavovima i čestim javnim nastupima koji podržavaju politike vladajuće stranke. Petar Kočić kontroverzan je zbog svoje uloge u komisijama koje dodeljuju javna sredstva, u kojima je instrument za dodelu fondova medijima koji krše kodekse i bliski su vlastima.

U okviru pete grupe predlagača koja okuplja udruženja koja predstavljaju filmske, scenske i dramske umetnike, zajedno sa kompozitorima odabrala su Željka Hubača, dramskog pisca i dramaturga Narodnog pozorišta u Beogradu i Leontinu Pat, pevačicu i kompozitorku. Dok Hubač ispunjava predviđene kriterijume, dokumentacija kandidature Leontine Pat ukazuje na njeno

značajno angažovanje u javnim kulturnim institucijama, što ugrožava njenu nepristrasnost. Ona je takođe, među javnim ličnostima koje su podržale Srpsku naprednu stranku.

Udruženja građana koja se bave pravima deteta usaglasila su se oko kandidatkinje Aleksandre Krstić i kandidata Dušana Aleksića. Oba kandidata pokazuju stručnost, integritet i posvećenost potrebne za značajan doprinos regulatornom okviru REM-a i predloženi su od strane legitimnih organizacija koje ispunjavaju kriterijume za predlaganje kandidata.

Ištvan Bodžoni i Muhedin Fijuljanin kandidati su izabrani od strane Nacionalnih saveta nacionalnih manjina. Izveštaji ukazuju na značajan pritisak vlade na nacionalne savete kako bi centralizovala nominacije, čime je efektivno narušena njihova autonomija. Kandidatura Ištvana Bodžonija izaziva ozbiljne zabrinutosti zbog njegovog vlasništva i kontrole nad različitim medijskim kućama, što direktno krši kriterijume iz Zakona o elektronskim medijima. Muhedin Fijuljanin nema očigledan sukob interesa koji bi ga diskvalifikovao za članstvo u Savetu REM-a, ali njegova nominacija ostaje zasenjena proceduralnim nepravilnostima i vladinim uticajem na ulogu nacionalnih saveta manjina u procesu.

Crkve i verske zajednice su za kandidate izabrale Sanju Anđelković Lubardić i Mevljuda Dudića. Izabrana Sanja Anđelković ima istoriju govora mržnje prema Romima. Izbor kandidata ispred ove grupe predlagača obeležen je brojnim proceduralnim nepravilnostima. Srpska pravoslavna crkva, Rimokatolička crkva, Islamska zajednica Srbije i Jevrejska verska zajednica nisu formalno podnele predloge. Umesto toga, samo su kandidati dostavili potrebnu dokumentaciju. Kandidati su podneli saglasnost za nominaciju od Srpske pravoslavne crkve, a ne pojedinačno od Rimokatoličke crkve, Islamske zajednice Srbije ili Jevrejske verske zajednice (njihova kandidatkinja je upravo Sanja Anđelković). Nisu uočene nepravilnosti u kandidaturi Mevljuda Dudića.

Konačnu listu svih 18 kandidata, Skupštinski Odbor za kulturu i informisanje objavio je 22. januara.

Javno slušanje kandidata i kandidatkinja i povlačenje kandidata i kandidatkinja

Javno slušanje kandidata i kandidatkinja za članove Saveta REM-a održano je u Skupštini Srbije 23. januara 2025. Neki od kandidata koji su ispunili sve kriterijume i zakonske procedure, Dušan Aleksić, Aleksandra Krstić i Saša Mirković zatražili su na javnom slušanju od skupštinskog Odbora za kulturu i informisanje da ponište proces izbora za članove Saveta REM u sedam od devet kategorija, zbog zabeleženih nepravilnosti: sukoba interesa, odsustva kvalifikacija pojedinih kandidata, političkih veza pojedinih kandidata.

Jedan od kandidata koji ispunjava kriterijume za člana Saveta REM-a, Željko Hubač, uložio je žalbu Poverenici za zaštitu ravnopravnosti zbog diskriminacije jer ga je Nebojša Bakarec, poslanik SNS-a i član Odbora za kulturu i informisanje nazvao “Đilasovim i Šolakovim novinarom” koji je “poznat po svom anti-srpstvu”. Postupak po pritužbi je obustavljen, a u obrazloženju je navedeno da su navodima Nebojše Bakareca prekršeni Ustav i Zakon o zabrani diskriminacije, ali da ovog poslanika štiti “imunitet neodgovornosti”.

Zbog kršenja Zakona o elektronskim medijima tokom izbornog procesa i zato što su prihvaćeni i predlagači i kandidati koji ne ispunjavaju zakonske uslove, 7 od ukupno 18 kandidata je 28. januara odlučilo da povuče svoje candidature. Stoga, u dve od devet grupa predlagača neće biti nijednog kandidata, dok će u tri biti samo po jedan, tako da u samo četiri kategorije poslanici mogu da biraju između dva kandidata. Zbog toga Skupština Srbije ne može da zakonito izabere Savet REM-a.

Saša Mirković, Rodoljub Šabić, Dubravka Valić Nedeljković, Željko Hubač, Aleksandra Krstić, Dušan Aleksić i Muhedin Fijuljanin povukli su candidature za članove Saveta Regulatornog tela za elektronske medije (REM). Time je, prema tumačenju kandidata, praktično onemogućeno da Skupština Srbije na legitiman način izabere ovo telo, veoma važno za javno informisanje i demokratske procese u Srbiji, kao i za slobodne i demokratske izbore. Povlačenje kandidatura ne znači odustajanje od nezavisnog REM-a, naprotiv – ovo je pritisak na vlast da dobijemo nezavisan REM, istakli su kandidati i njihovi predlagači.

Raspisivanje novog konkursa

Sve do aprila meseca nije bilo nikakvih informacija o daljem toku procesu za izbor novih članova Saveta REM-a, izboru koji je prema Reformskoj agendi Vlade Srbije trebalo da se završi do kraja prošle, 2024. godine. Od kandidata na konačnoj listi iz januara meseca, Dejan Vuk Stanković je u međuvremenu postao Ministar prosvete u novoj Vladi Srbije.

Ono što je promenilo dalji tok događaja bila je odluka Studenata u blokadi da stupe u blokadu Radio televizije Srbije. Blokada je otpočela 14. aprila u 22h. Studenti/kinje su objavili da će blokada i protest ispred RTS-a trajati sve dok se ne raspiše novi konkurs za REM. Blokada zgrade u Takovskoj i na Košutnjaku trajala je 14 dana. U tom periodu zabeleženi su napadi na demonstrante, kao i guranje sa policijom prilikom jednog pokušaja razbijanje blokade. Radio televizija Srbije je u tom periodu emitovala program sa nepoznate lokacije. U jednom dnevniku, studentsku blokadu su čak uporedili i sa "novinarskom komorom nacističke Nemačke".

Opozicioni poslanici u skupštinskom Odboru za kulturu i informisanje podneli su 23. aprila zahtev za održavanje sednice tog odbora sa ciljem da se pokrene novi postupak za izbor članova Saveta REM-a. Istoga dana, predsednica Skupštine Ana Brnabić izjavila je da je sednica skupštinskog Odbora za kulturu i informisanje, nakon zahteva opozicionih članova tog Odbora, zakazana za 28. april u 15 časova.

Sednica je održana 28. aprila u 16h. Do odlaganja za sat vremena došlo je zbog, kako je saopšteno, "nasilja nad dekanom DIF-a u Novom Sadu". Reč je zapravo o napadu policije na studente/kinje i građane/ke ispred DIF-a u Novom Sadu. Policija je došla na poziv dekana DIF-a, a u opštem metežu koji je nastao nakon što je policija krenula da udara okupljene pendrecima i da baca suzavac, Dridu je pozlilo.

Na sednici Odbora jednoglasno je poništen prethodni konkurs i raspisan je novi. Nakon usvojene odluke, studenti u blokadi saopštili su da prekidaju blokadu RTS-a.